

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/112/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119201950
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119201950.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcov: 1/R. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom V. XX. I.. T., 2/ Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvalé F. V. XX, I.. T., 3/ R. Q., W.. XX.XX.XXXX, trvalé bytom V. XX, I.. T., 4/ Ján Hrabovecký, nar. 12.09.1999, trvalé bytom Kendice 51, okr. Prešov, 5/ T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom H.K. W. U. XX, XXX XX, 6/ Y. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom V. XXX, I.. T., všetci právne zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. JURAJ FERENČÍK, PhD., s.r.o., so sídlom Krivá ul. č. 23 v Košiciach, IČO: 51 034 336, proti žalovanej KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpenej JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20C/4/2019-101 zo dňa 02.08.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

P r i z n á v a žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v plnom rozsahu (z prísudku) s tým, že o výške náhrady rozhodne súd 1.inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 18.000,- Eur, žalobkyni v 2. rade sumu 18.000,- Eur, žalobcovi v 3. rade sumu 10.000,- Eur, žalobcovi vo 4. rade sumu 10.000,- Eur, žalobcovi v 5. rade sumu 3.000,- Eur a žalobcovi v 6. rade sumu 3.000,- Eur a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. III. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcom v 1. až 6. rade každému zvlášť, trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ust. § 11, § 13 ods.1,2,3, § 420 ods.1 a § 427 ods.1,2 Občianskeho zákonníka, ust. § 4 ods.1,2 a § 15 ods.1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a ust. § 193 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej C.s.p.).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 30.06.2017 v čase o 00.41 hod. riadil H. T. osobné motorové vozidlo zn. KIA Cee'd, ev. č. T po ceste 1/20 v obci Q. pri T., okr. T. v smere od T. na obec V., kde v kilometri 84,96 ako vodič porušil ustanovenia § 27 ods. 1, ods. 3, § 28 písm. a), písm. c), písm. d) Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, keď 50 m pred železničným priestupím SP XXXX v obci Q. jazdil rýchlosťou vyššou (minimálne o 25 km/hod.)

ako je v danom úseku cesty maximálne povolená, bezdôvodne prešiel s vozidlom do protismerného jazdného pruhu, obišiel spustenú závoru priecestného zabezpečovacieho zariadenia, a napriek tomu, že sa dávala výstraha dvoma červenými striedavo prerušovanými svetlami priecestného zabezpečovacieho zariadenia a bolo vidieť prichádzajúci vlak od železničnej trati v smere od T. na V., ako aj napriek výzvam spolucestujúcich, aby zastavil, s vozidlom vošiel na železničné priecestie, kde pravou prednou časťou vozidla narazil do ľavého boku ťažnej lokomotívy nákladného vlaku č. XXXXX, ktorý viedol rušňovodič U. Q., po náraze došlo k stočeniu vozidla vľavo a postupnej rotácii vľavo, počas ktorej vozidlo narazilo do pätky s nosným stĺpom, na ktorom je osadené priecestné zabezpečovacie zariadenie, a následne do steny budovy „Hlásnice“ nachádzajúcej sa vľavo od koľajiska, pričom v dôsledku zrážky spolujazdec Y. Q. utrpel ťažké zranenia, ktorým na mieste podľahol, spolujazdec Y. S. utrpel ľahké podvrtnutie hrudnej a driekovej chrbtice, ľahké pomliaždenie pravej driekovej oblasti, pomliaždenie predovnútornej plochy ľavého stehna, poškodenie zadného rohu vnútorného menisku ľavého kolena a poškodenie predného rohu vonkajšieho menisku ľavého kolena s dobou liečenia spojenou s práceneschopnosťou 2-3 mesiace a spolujazdec T. J. utrpel polytraumu pozostávajúcu zo zlomeniny II.-VI. rebra vpravo, pomliaždenia pravých pľúc, zatečenia krvi do pravej pohrudničnej dutiny, rozdrvenia pravej obličky, natrhnutia pečene, natrhnutia sleziny, zatečenia krvi do brušnej dutiny, ťažký úrazový šok z vykrvácania, zlomeniny dolného konca ľavej vretiennej kosti a poškodenia - zlomenín zubov 21,22,26 a 27 s dobou liečenia spojenou s práce neschopnosťou 6-8 týždňov. Za uvedený skutok bol H. T. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov a 6 (šesť) mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Uvedené vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.10.2018, č.k. 5To/28/2018-493, ktorým je súd v zmysle § 193 CSP viazaný. V konaní bolo nesporné, že H. T. ako vodič osobného motorového vozidla spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel syn žalobcov v 1. a 2. rade. brat žalobcov v 3. a 4. rade a kamarát žalobcov v 5. a 6. rade. Žalovaná bola poisťovateľom, ktorý s poisťníkom uzavrel zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

4. Žalobcovia sa predmetnou žalobou domáhali titulom náhrady nemajetkovej ujmy zaplattenia žalobcovi v 1. rade sumu 30.000,- Eur, žalobcovi v 2. rade sumu 30.000,- Eur, žalobcovi v 3. rade sumu 15.000,- Eur, žalobcovi vo 4. rade sumu 15.000,- Eur, žalobcovi v 5. rade sumu 10.000,-Eur a žalobcovi v 6. rade sumu 10.000,- Eur.

5. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne citoval z rozsudku sp.zn. 5Cdo/265/2009 zo dňa 17.02.2011, 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.09.2013 a 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017.

6. K vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej amorálnej integrite, neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou.

7. Na základe zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení dospel súd prvej inštancie k záveru, že v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej H.om T.om, pri ktorej zomrel syn žalobcov v 1. a 2. rade a brat žalobcov v 3. a 4. rade, došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov 1. až 4. rade. nakoľko stratili syna, resp. brata, s ktorým v čase dopravnej nehody žili v spoločnej domácnosti a vzájomne si pomáhali, pričom v dôsledku úmrtia Y. Q. došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spolužitia. Rovnako možno konštatovať, že došlo k zásahu do osobnostných práv aj žalobcov v 5. a 6. rade, keďže žalobcovia v 5. a 6. rade sa s nebohým poznali od malička, spolu vyrastali, trávili veľa voľného času, chodili na detské tábory, neskôr na dovolenky, výlety a boli aj účastníkmi dopravnej nehody. Tým je splnená požiadavka ustanovenia § 13 ods. 2 OZ, teda právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže následky zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna by nepostačovala na primerané vyváženie a zmiernenie ujmy žalobcov. Ujma vzniknutá žalobcom je neodstrániteľná, každá iná fyzická osoba by ujmu považovala za objektívne závažnú, náhrada nemajetkovej ujmy môže u žalobcov prispieť k zmierneniu stavu.

8. Čo do príčinnej súvislosti poukázal súd prvej inštancie na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 7Co/286/2017, z ktorého citoval okrem iného, že škoda, ktorú predstavuje nemajetková ujma žalobcov je preto v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, keďže smrť človeka bola spôsobená poisteným motorovým vozidlom.

9. K námietke žalovanej, ktorá namietala výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uviedol, že výška primeraného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom je potrebné zohľadniť v zmysle § 13 ods.3 Občianskeho zákonníka závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd prvej inštancie zohľadnil aj to, že išlo o nedbanlivostný trestný čin H.a T.a, avšak tento hrubo porušil predpisy o bezpečnosti v doprave, keď absolútne odignoroval povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o cestnej premávke. V konaní nebolo preukázané a ani nikým tvrdené, spoluzavinenie nebohéno na predmetnej dopravnej nehode.

10. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že pri určení peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol u každého zo žalobcov predovšetkým na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrti, dôsledky, ktoré táto tragická nehoda u nich vyvolala. U žalobcov v 1. až 4. rade bola neoprávneným zásahom narušená celistvosť rodiny, bolo zasiahnuté ich rodinného a súkromného života, pričom následky sú trvalé a nezvratiteľné. Vzťahy medzi nimi a nebohým boli silné, žili v spoločnej domácnosti, žalobcovia v 3. a 4. rade zdieľali spoločnú izbu, boli v dennodennom kontakte, spoločne prežívali udalosti bežného života, mali spoločné záujmy. V dôsledku tragickej smrti došlo k nesmieme závažnej ujme na práve žalobcov na rodinný život, spočívajúcej v strate syna a brata, čím sú do budúcnosti ochudobnený v citovej oblasti. Žalobcovia sa so smrťou nedokážu vyrovnáť, pričom žalobkyňa v 2. rade navštevuje psychologické vyšetrenia. Pri výške nemajetkovej ujmy u žalobcov v 5. až 6. rade súd prvej inštancie prihliadol aj na skutočnosť, že žalobcovia v 5. a 6. rade boli účastníkmi dopravnej nehody, pri ktorej došlo k úmrtiu Y. Q..

11. Súd prvej inštancie pri stanovení nemajetkovej ujmy uviedol, že prihliadol aj na rozhodovaciu činnosť iných súdov, keď Okresný súd Čadca v rozsudku sp.zn. 5C/47/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/255/2018 priznal rodičom po 18.000,- Eur a súrodencom po 6.000,- Eur, Okresný súd Nové zámky v rozsudku 9C/121/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/8/2017 priznal rodičom, ktorý s nebohým nežili v spoločnej domácnosti po 10.000,- Eur a bratovi 5.000,- Eur, Okresný súd Liptovský Mikuláš v rozhodnutí sp.zn. 7C/256/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/264/2013 priznal rodičom po 10.000,- Eur, Okresný súd Humenné v rozhodnutí sp. zn. 12C/60/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/212/2015 priznal rodičom po 20.000,- Eur, Okresný súd Nitra v rozhodnutí sp. zn. 4C/119/2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu nitra sp. zn. 7Co/286/2017 priznal rodičom po 15.000,- Eur a sestre 10.000,- Eur. Okresný súd Vranov nad Topľou v rozhodnutí sp. zn. 5C/38/2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/ 83/2014 priznal rodičom 15.000,- Eur a bratovi 5.000,- Eur, Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/154/2010, odmietol dovolanie voči rozhodnutiu o priznaní náhrady za smrť dcéry obom rodičom po 17.000,- Eur.

12. Preto mal súd prvej inštancie za to, že u žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí znášajú stratu syna najťažšie, keď boli nútení vyhľadať pomoc psychiatra, pričom žalobkyňa v 2. rade naďalej navštevuje psychologické vyšetrenia, je dôvodný nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 18.000,- Eur. U žalobcov v 3. a 4. rade súd prvej inštancie znížil nimi požadovaný nárok na nemajetkovú ujmu u každého na sumu 10.000,- Eur, ktorá sa javí primeraná daným okolnostiam prípadu. Žalobcom v 5. a 6. rade súd prvej inštancie priznal nárok na nemajetkovú ujmu každému po 3.000,- Eur, berúc do úvahy ich vzťah s nebohým a skutočnosť, že boli účastníkmi dopravnej nehody, pri ktorej došlo k úmrtiu ich dlhoročného kamaráta.

13. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie právne ust. § 255 ods.I C.s.p. Žalobcovia boli v konaní úspešní v časti základu nároku v rozsahu 100 %, pričom výška priznaného nároku závisela výlučne na posúdení súdu. Preto súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom pri vyčíslení sa bude vychádzať z priznanej sumy.

14. Súd prvej inštancie sa vyporiadal aj s námietkou miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prešov, ktorú vo svojom vyjadrení vzniesla žalovaná. Mal za to, že táto je nedôvodná. Citoval ust. § 42 C.s.p. K dopravnej nehode došlo v obci Q., ktorá je v obvode Okresného súdu Prešov, a preto okrem všeobecného súdu žalovanej je na konanie príslušný aj Okresný súd Prešov. V danom prípade mali žalobcovia možnosť voľby, na ktorý súd žalobu podajú.

15. Lehotu na plnenie v rozsahu 15 dní, v ktorej uložil žalovanej zaplatiť priznané sumy odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 232 ods.3 a 4 C.s.p. s tým, že žalobcovia v žalobe navrhli lehotu na plnenie 15 dní. Preto v zmysle zásady non ultra petitum súd uložil žalovanej zaplatiť priznané sumy do 15 dní.

16. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný a to okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Právne odôvodnil odvolanie ust. § 365 ods.1 písm.d/ a h/ C.s.p. Žalovaný má za to, že sa súd prvej inštancie v rozsudku dostatočne nevysporiadal s relevantnou právnou argumentáciou žalovaného a konštantnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k otázke, resp. absencii, priamej príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou ako takou a zásahom do

osobnostných práv žalobcov, čo je v rozpore s ust. § 220 ods. 3 C.s.p., čím súd prvej inštancie zaťažil rozsudok vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti, a vo výsledku tak aj vec vo vzťahu k žalovanému nesprávne právne posúdil. Žalovaný má taktiež za to, že rozsudok je zaťažený vadou arbitrárnosti aj v časti priznávania nemajetkovej ujmy žalobcom, a to najmä vo vzťahu k žalobcom v 5. a 6. rade - kamarátom poškodeného. Pokiaľ už mal súd prvej inštancie za to, že žalovaný je v konaní pasívne vecne legitimovaný, a že teda pre účely zákona o povinnom zákonom poistení je nemajetková ujma pozostalých po obetiach dopravných nehôd užšou kategóriou „škody na zdraví“, bolo z jeho strany nevyhnutné dôsledne sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu, t. j. protiprávnosťou konania, vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania, a to vo vzťahu k žalovanému a v kontexte celého Zákona o povinnom zmluvnom poistení. K otázke príčinnej súvislosti poukázal žalovaný na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/32/2007 zo dňa 29.03.2007, z ktorého citoval okrem iného to, že vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Zároveň citoval z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/18/2013 zo dňa 05.12.2013, z ktorého tiež citoval okrem iného, že osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie rozhodnutia v Zbierke R 111/1998 priznáva tomuto rozhodnutiu osobitný význam. Keďže právny názor Najvyššieho súdu publikovaný pod R 111/1998 nebol dosiaľ vo vyššie uvedenom zmysle prekonaný, nebol ani v preskúmvanej veci daný dôvod pre jeho nezohľadnenie (ide o vec 3Cdo/18/2013). V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.01.2007 sp.zn. 2Cdo/73/2006, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 61/2008, z ktorého citoval, že príčinná súvislosť medzi poškodením zdravia žalobcov a protiprávnym konaním žalovaného nie je daná, ak poškodenie zdravia spočíva v udalosti, ktorá je už sama o sebe následkom protiprávneho konania žalovaného. O takýto prípad ide aj vtedy, ak poškodenie zdravia žalobcov bolo výsledkom ich reakcie na smrteľný úraz ich syna (rovnako napríklad R 7/1979). Žalovaný zároveň konštatoval, že uvedený princíp je obdobne premietnutý aj priamo v § 5 ods. 1 písm. h/ Zákona o povinnom zmluvnom poistení, v zmysle ktorého poisťiteľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Vo vzťahu k žalovanému je poistnou udalosťou dopravná nehoda a zásah do osobnostných práv žalobcov nastal sprostredkované v dôsledku reakcie na už primárne a priame následky tejto dopravnej nehody - úmrtie ich rodinného príslušníka, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou ako takou v zmysle § 5 ods. 1 písm. h/ Zákona o povinnom zmluvnom poistení. V konečnom dôsledku na podporu vyššie uvedených záverov poukázal žalovaný aj na rozsudok ESD zo dňa 10.12.2015 vo veci C-350/14 Lazar, v ktorej ESD v otázke ujmy pozostalých súvisiacej s úmrtím osoby pri dopravnej nehode túto opakovane a na viacerých miestach označuje ako nepriame následky tejto nehody, pričom škodu (priamu) predstavuje ujma na zdraví s následkom smrti dcéry pána Lazara. Ujmu, ktorú utrpeli jej rodinní príslušníci, treba ako takú považovať za nepriame následky nehody. Preto má žalovaný za to, že aj v prípade akceptovania premisy, že pod škodu na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom poisťovateľ - žalovaný priamo zo Zákona o povinnom zmluvnom poistení de facto aj de iure oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu) a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Žalovaný považuje za absurdné, aby sa pri výklade škody potom zo strany žalobcov všeobecne vyberali čerešničky a súdy ich bez ďalšieho nekriticky akceptovali, ale je potom potrebné k týmto nárokom ako k škode pristupovať v celku a so všetkými nie len pre žalobcov vo všeobecnosti pozitívnymi dopadmi. Uvedenej argumentácii žalovaného sa síce súd prvej inštancie venoval v odseku 35 rozsudku, avšak poukázal výlučne na rozhodnutia niektorých krajských súdov, čo podľa názoru žalovaného nespĺňa požiadavku na dôkladné odôvodnenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Aj keď je pravdou, že súd prvej inštancie priznal oproti žalobe sumy v zníženej výške, v rozsudku absentujú relevantné a presvedčivé dôvody či úvahy ako súd prvej inštancie k tejto sume dospel a ktoré konkrétne skutkové okolnosti ho k takémuto rozhodnutiu viedli, keďže sa nedostatočne vysporiadal s daným špecifickým skutkovým stavom a to najmä so vzťahom poškodeného k žalobcovi v 5. a 6. rade, v kontexte ich aktívnej legitimácie v konaní. Aj keď títo žalobcovia boli účastní pri dopravnej nehode, čo mal súd prvej inštancie zohľadniť pri priznávaní výšky, taktiež mal potom zohľadniť skutočnosť, že samotný vinník bol evidentne takisto ich kamarátom, ako aj poškodený. V prípade akceptácie takého názoru súdu prvej inštancie, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch môže byť priznaná aj osobám bez rodinných vzťahov k poškodenému, bez obývania spoločnej domácnosti, a bez akýchkoľvek vyživovacích, či iných zákonných povinností navzájom takýto okruh „oprávnených“ osôb je následne absolútne bezlimitný a bezprecedentný. Preto vo vzťahu k žalobcom v 5.a 6. rade namieta aj právne posúdenie veci, pokiaľ súd prvej inštancie ich považoval v

konaní za aktívne legitimovaných, čo je v rozpore s požiadavkami podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k žalovanému v zmysle § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení platí, že tento plní výlučne za vinníka ako pôvodcu zásahu, kde je potom na mieste, aby súd prvej inštancie skúmal a zohľadnil okolnosti na strane vinníka, ako jeho vzťah so žalobcami a to najmä v čase po predmetnej dopravnej nehode, ako aj skutočnosť, že žalobcovia od vinníka evidentne žiadne peňažné plnenie či satisfakciu nepožadovali. Preto žalovaný navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť.

17. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia. Uviedli, že žalovaný v odvolaní neprináša žiadne relevantné argumenty, ktoré by už neprezentoval v konaní pred súdom prvej inštancie a tak len recykluje tvrdenia o nepreukázanej príčinnej súvislosti. Rozvíja svoje úvahy neaktuálnymi a prekonanými judikátmi a to aj napriek tomu, že úmrtím Y. Q. došlo nepochybne k protiprávnemu zásahu do vzájomnej emocionálnej sféry žalobcov, teda medzi protiprávnosťou zásahu a porušením osobnosti existuje časová a vecná súvislosť, pričom podľa tzv. teórie adekvátnej príčinnej súvislosti je príčinná súvislosť daná vtedy, ak je ujma podľa všeobecnej povahy obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávného úkonu s tým, že tento argument verifikuje aj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17. 02. 2011 sp. zn. 5Cdo/265/2009. Žalovaný sa snaží zhojiť svoju dôkaznú núdzu vlastnou interpretáciou príčinnej súvislosti, čo však v tomto prípade neobstoí. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku v bode č. 34 a najmä v bode č. 35 vyčerpávajúco vysporiadal s príčinnou súvislosťou, ktorú namieta žalovaný v odvolaní. V rámci zásady koncentrácie konania v tomto vyjadrení žalobcovia len pripomenuli ich argument, ktorý uviedli v stanovisku zo dňa 14.03.2019, kde len poukázali na to, že argumentácia právneho zástupcu žalovanej o absencii príčinnej súvislosti bola už použitá v rovnakom znení ako v tomto konaní a neuspela. V konaní pred Okresným súdom Nové Zámky č. k. 6C/168/2012-618 a následne v konaní pred Krajským súdom v Nitre, ktorý rozhodol rozhodnutím sp. zn. 9Co/321/2017 zo dňa 18.10.2018 v čl. I, bod 4. tohto stanoviska sa odvolací súd vysporiadal v bode č. 27 odôvodnenia s argumentáciou o absencii príčinnej súvislosti, ktorú namieta žalovaný aj v tomto konaní tak, že s takýmto názorom žalovaného, ako prezentuje aj v tomto konaní sa nestotožnil. Podľa odvolacieho súdu, ale i názoru žalobcov o vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie a vznik škody sú v logickom slede. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie, bez ktorého by škodný následok nevznikol, teda nebyť protiprávného konania, škodlivý následok by nenastal. Odvolací súd nemal pochybnosti o existencii príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti, keď k zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo jednoznačne v dôsledku smrteľnej dopravnej nehody a nebyť tejto tragickej udalosti škodlivý následok by u žalobcov nenastal, na čo poukazujú aj žalobcovia. S námietkou spočívajúcou o absencii priamej príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a zásahom do osobnostných práv žalobcov sa nestotožnil ani ďalší odvolací súd a to Krajský súd v Nitre, ktorý sa vo svojom rozhodnutí sp. zn. 25Co/56/208 (tu ide o chybu v písaní, zrejme 2018) zo dňa 13.03.2019 v odôvodnení, v bode 18.4. vysporiadal s totožnými námietkami odvolateľa, ktorým bola totožná žalovaná a totožná argumentácia jej právneho zástupcu ako v tomto konaní. Zároveň rovnako s totožnou argumentáciou žalovaného, ktorý bol zastúpený rovnakým právnym zástupcom v obdobnej veci sa nestotožnil ani Krajský súd v Trnave v rozhodnutí sp. zn. 25Co/214/2016 zo dňa 12.04.2017 v bode 50. vyčerpávajúco vysvetlil vzťah príčinnej súvislosti pri škode spôsobenej dopravnou nehodou. Preto je jednoznačne zrejmé, že argumentácia žalovaného je rozhodovacou praxou súdov prekonaná, respektíve túto súdy považujú za nedôvodnú a žalovaný s ňou nespel ani v jednom prípade. Ani jedno z ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti neuvádza, že pri nemajetkovej ujme musí ísť o príbuzného. Zákon používa pojem fyzická osoba, ktorou je tak žalobca v 5. rade, ako aj žalobca v 6. rade. Nie je preto zrejmé, na základe akých podkladov žalovaný dôvodí, že by im nemala byť priznaná nemajetková ujma z dôvodu, že neboli s poškodeným v žiadnom rodinnom vzťahu. Ochrana osobnosti sa nevzťahuje len na príbuzných, ako sa snaží tvrdiť žalovaná, ale na osoby, ktoré by ujmu považovali za objektívne závažnú tak, ako sa uvádza v rozsudku v bode 34. Žalobcov v 5. a v 6. rade možno považovať za blízke osoby, čo vyplýva nielen z ich výpovedí, ale aj z výpovedí žalobcov v 1. až v 4. rade, ktorí potvrdili túto blízkosť, citovú naviazanosť žalobcov v 5. a v 6. rade so zomrelým. Z vykonaného dokazovania je preukázané a nepochybné, že ide o osoby seba navzájom blízke v zmysle ust. § 116 Občianskeho zákonníka, pretože ujmu, ktorú utrpeli žalobcovia v 5. a v 6. rade pociťujú ako vlastnú ujmu. Práve osobná účasť na dopravnej nehode bola okolnosťou, na ktorú súd pri rozhodovaní prihliadol. Nie je pravdou, že by podľa tvrdení žalovanej bol okruh oprávnených osôb absolútne bez limitný a bezprecedentný, ide len o zavádzajúce a tendenčné tvrdenie ignorujúce ustanovenia o ochrane osobnosti a okruhu fyzických osôb. Žalobcovia nepožadovali od vinníka žiadne plnenie, keďže na takýto postup nie je a ani nebol dôvod. Žalovaný je priamo zo zákona povinný plniť a to v zmysle ust. § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení. Preto odvolanie žalovaného považujú žalobcovia

za nedôvodné. Súd prvej inštancie vlastnou úvahou dospel k priznanej sume náhrady nemajetkovej ujmy pre všetkých žalobcov, nevyhoveli žalobe v celom rozsahu a osoby žalobcov v 5. a v 6. rade sú na základe vykonaného dokazovania osobami blízkymi, pociťujú ujmu ako vlastnú, čo bolo preukázané a v konaní žalovaný túto skutočnosť nenamietal. Žalobcovia majú za to, že žalovaný neuplatnil prostriedky procesnej obrany včas, keďže v doterajšom konaní nenamietala postavenie žalobcov v 5. a v 6. rade ako aktívne legitimovaných, stalo sa tak až v podanom odvolaní, čo považujú žalobcovia za účelové a tendenčné. Preto navrhli rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

18. Vyjadrenie žalobcov k odvolaniu žalovaného bolo doručené žalovanému prostredníctvom jeho právneho zástupcu. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

19. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p. a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na webovej stránke aj úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove dňa 18.11.2020 a zároveň aj obom právnym zástupcom, ktorí o to požiadali a zistil, že odvolanie žalovaného v napadnutej časti nie je dôvodné.

20. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

21. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanou inou vadou konania - nepreskúmateľnosťou, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

22. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 C.s.p. je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

23. Podľa ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, obidve tieto východiská je potrebné vyhodnotiť kumulatívne.

24. Žalovaný namietal absenciu priamej príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou ako takou a zásahom do osobnostných práv žalobcov a zároveň nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na ust. § 220 ods. 3 C.s.p. v tejto časti. Má za to, že súd prvej inštancie zaťažil svoje rozhodnutie vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti a vec vo vzťahu k žalovanému aj nesprávne právne posúdil. Namietal svoju pasívnu legitímáciu vo veci, vo vzťahu k žalobcom v 5. a 6. rade namietal ich aktívnu legitímáciu vo veci. Poukazuje na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/32/2007, ale aj na R 21/1992 a R 7/1979 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/18/2013. Zároveň na princíp premietnutý priamo v § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poisťovou udalosťou. V rámci Európskej judikatúry poukazuje na rozsudok ESD zo dňa 10.12.2015 C-350/4 Lazar.

25. K odvolacej námietke vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie uvedené v rozsudku súdu prvej inštancie, ale aj na dôvody uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017. Odvolací súd súhlasí s názorom, že pri výklade aplikácií právnych predpisov nemožno opomíňať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie odchyliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a podobne. I podľa názoru odvolacieho súdu rozširujúci výklad pojmu „škoda“ pre účely zodpovednostného zákona je aj

ústavne konformným, pretože zmiernuje, respektíve odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením, t.j. poistením pri pracovných úrazoch a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Podľa názoru odvolacieho súdu je žalovaný, tak ako to vyriešil súd prvej inštancie, pasívne legitimovaným vo veci. Odvolací súd súhlasí s názorom Najvyššieho súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí sp.zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017 uviedol, že dôvodom, pre ktorý v čase prejednávanej veci neprichádza do úvahy predloženie veci veľkému senátu bolo to, že v čase nasledujúcim po rozhodnutiach Najvyššieho súdu sp.zn. 4Cdo/168/2009 a 3Cdo/301/2012 a zároveň predchádzajúcim rozhodovaní v prejednávanej veci spornú právnu otázku riešil a tiež vyriešil Ústavný súd SR. Tento skutočne vo viacerých ním posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní namietajúcich porušenie základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov ustáľujúcimi krytie aj nemajetkovej ujmy pozostalých poistením podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení. V rámci odôvodnenia uznesenia z 11.10.2016 sp.zn. III. ÚS 666/2016 uzavrel, že pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2011 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný excenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej unijnej regulácie. Aj keď to žalovaný v rámci odvolania rozporuje, i odvolací súd má za to, že takýto záver je potrebné považovať za „obraznú vnútroštátnu bodku“ s diskusiou na tému krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. Preto odvolacia námietka žalovaného o nedostatku jeho pasívnej legitímácie nie je dôvodná.

26. Aj keď to žalovaný v odvolaní nenamieta, pre úplnosť odvolací súd uvádza, že pri určení konkrétnej výšky náhrady vychádzal súd prvej inštancie z konkrétneho prípadu a jeho rozhodnutie je v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Ani odvolací súd si neosobuje právo priblížiť sa k reálnej strate a bolesti žalobcov spôsobenej predmetnou dopravnou nehodou. Finančné prostriedky v akejkoľvek výške nie sú spôsobilé zhojiť nezvratný následok. Výšku nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie ustálil v súlade s existujúcou rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky. Zohľadnil, že ide o situáciu, keď obeť dopravných nehody bol syn a brat žalobcov. Zároveň obeť dopravných nehody bol aj priateľ žalobcov v 4.a 6.rade. Otázku ich pasívnej legitímácie vo veci žalovaný zvlášť namieta. U žalobcov v 1.až 4. rade súd prvej inštancie v bode 37. uviedol, že bola neoprávneným zásahom narušená celistvosť rodiny, bolo zasiahnuté do ich rodinného a súkromného života, pričom následne sú trvalé a nezvratiteľné. Vzťahy medzi nimi a nebohým boli silné, žili v spoločnej domácnosti. Žalobcovia v 3.a 4.rade zdieľali spoločnú izbu, boli v dennodennom kontakte, spoločne prežívali udalosti bežného života, mal spoločné záujmy. V dôsledku tragickej smrti došlo k nesmierne závažnej ujme na práve žalobcov na rodinný život spočívajúcej v strate syna a brata, čím sú do budúcnosti ochudobnení v citovej oblasti. Žalobcovia sa so smrťou nedokážu vyrovnáť, pričom žalobkyňa v 2.rade navštevuje psychologické vyšetrenia. Pri žalobcoch v 5.a 6.rade a výške nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie prihliadol aj na skutočnosť, že žalobcovia v 5.a 6.rade boli účastníkmi dopravných nehody, pri ktorej došlo k úmrtiu Y. Q.. V bode 39. ešte súd prvej inštancie vo vzťahu k žalobcom v 5. a 6.rade doplnil, že došlo k úmrtiu ich dlhoročného kamaráta.

27. Možno prisvedčiť žalovanému, že ide o osoby, ktoré nie sú v rodinnom vzťahu s nebohým, zároveň s ním ani nezdieľali spoločnú domácnosť. Súd prvej inštancie však v bode 34. vysvetlil, že došlo k zásahu do ich osobnostných práv, keďže žalobcovia v 5.a 6.rade sa s nebohým poznali od malička, spolu vyrastali, trávil veľa voľného času, chodili na detské tábory, neskôr na dovolenky, výlety a boli aj účastníkmi dopravných nehody. Mal za to, že bola splnená požiadavka ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže následky zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna by nepostačovala na primerané vyváženie a zmiernenie ujmy žalobcov. Odvolací súd uveril tvrdeniu žalobcov v 5.a 6.rade, tak ako i súd prvej inštancie, a vysvetlenie prečo považoval žalobcov za aktívne legitimovaných v spore považuje za dostatočné. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalobcov, ktorý uviedli vo vyjadrení k odvolaniu, že z vykonaného dokazovania bolo preukázané a nespochybené, že žalobcovia v 5. a 6.rade sú osoby seba navzájom blízke vo vzťahu k nebohému synovi a bratovi žalobcov v 1.a 4.rade v zmysle ust. § 116 Občianskeho zákonníka, pretože ujmu, ktorú utrpeli žalobcovia v 5.a 6.rade pociťujú ako vlastnú ujmu. Za správne považuje odvolací súd i to, že súd prvej inštancie zobral do úvahy aj ich osobnú účasť na dopravných nehodách. Odvolacia námietka žalovaného v tom smere, že súd prvej inštancie mal zobrať do

úvahy i vzťah týchto žalobcov k vinníkovi nehody, nepovažuje odvolací súd za dôvodnú. Z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalobcovia v 5.a 6.rade nejakým spôsobom spoluzavinili nehodu. Úvaha súdu prvej inštancie prečo priznal žalobcom v 5.,a 6.rade nemajetkovú ujmu zodpovedá pravidlám formálnej logiky.

28. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne v merite veci posúdil. Ako už bolo vyššie spomenuté, z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

29. Možno teda naproti námietkam žalovaného uzavrieť, že podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu, pričom garantoval stranám sporu ich právo na spravodlivý proces. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalovaného, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúci na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

30. Súd prvej inštancie správne rozhodol i o trovách konania, keď priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % aj s poukazom na bod 41.odôvodnenia rozsudku, keď tento nárok pri vyčíslení sa má vychádzať z priznanej sumy.

31. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podľa ust. § 387 ods.1,2 ako vecne správny.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods.1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. C.s.p. a priznal žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v plnom rozsahu (z prísudku) s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods.2 C.s.p.). Odvolací súd tiež vychádzal z úvahy, že výška náhrady závisela výlučne na posúdení súdu. Preto je spravodlivé priznať trovy konania i odvolacieho vzhľadom na prísúdenú sudu (prísudok).

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.